INFORMATIE OVER

Bloedtransfusie

Binnenkort ondergaat u een behandeling, waarbij de kans bestaat dat u bloed toegediend moet krijgen (een bloedtransfusie).

Ieder jaar ontvangen zo'n 300.000 mensen in Nederland een bloedproduct. Het betreft onder andere slachtoffers van ongevallen, mensen die een operatie ondergaan, patiënten die voor bepaalde ziekten worden behandeld en mensen met bepaalde (aangeboren) bloedafwijkingen.

Waarom een bloedtransfusie?

Uw arts schrijft een bloedtransfusie voor als deze noodzakelijk is voor de behandeling. Dit gebeurt met uw toestemming, tenzij er sprake is van een acute onverwachte situatie. Om te komen tot een weloverwogen keuze, zal uw arts u vooraf inlichten over:

- de reden van de bloedtransfusie
- de risico's die zijn verbonden aan de transfusie
- de risico's als u niet instemt met bloedtransfusie
- eventuele alternatieven voor bloedtransfusie.

Is bloedtransfusie veilig?

Om bloedtransfusies zo veilig mogelijk te maken, zijn de volgende maatregelen genomen:

- alleen gezonde mensen kunnen bloeddonor worden
- donoren geven vrijwillig bloed en krijgen hiervoor geen betaling
- het donorbloed wordt gecontroleerd op:
  - drie soorten geelzuchtvirussen (hepatitis B, C en E)
  - de geslachtsziekte syfilis;
  - een virus dat een ruggenmergziekte en leukemie kan veroorzaken (HTLV-I/II)
  - het humaan immuun deficiëntievirus (HIV) dat aids kan veroorzaken.

Als blijkt dat het bloed mogelijk besmet is, wordt het vernietigd. Toch blijft er - ondanks alle voorzorgen - een zeer kleine kans op besmetting bestaan door bloedtransfusie. Zo is de kans op besmetting met HIV minder dan één op een miljoen. Het kan zijn dat de donor nog maar kort geleden werd besmet. De aanwezigheid van de ziekteverwekker is dan nog niet aantoonbaar. Ook is het mogelijk dat de hoeveelheid virus in het bloed zo gering is, dat het niet kan worden aangetoond met een bloedtest. Daarnaast kan het gebeuren dat er virussen in het bloed zitten die nog niet bekend zijn of waarop niet wordt getest.

Bloed dat bij u past

Het is belangrijk dat u bloed krijgt toegediend dat bij u 'past'. Daarom nemen wij eerst bloed bij u af om uw bloedgroep te bepalen en uw resusfactor vast te stellen. Dit gebeurt twee maal. Sommige mensen hebben afweerstoffen in hun eigen bloed tegen bloedcellen van anderen. Deze stoffen kunnen aanwezig zijn na een zwangerschap of een eerdere bloedtransfusie. Als dat het geval is, kan het langer duren voordat 'passend' bloed beschikbaar is. Kort voordat u de bloedtransfusie krijgt controleren zowel de analist(e) als de verpleegkundige nogmaals of het bloed van de donor inderdaad voor u bestemd is.

Bijwerkingen van een bloedtransfusie

Er kan een allergische reactie optreden. Dit komt niet vaak voor. Zo’n reactie is herkenbaar aan koorts, rillingen, galbulten, jeuk of een rode huid. Dit kan behandeld worden met medicijnen. Soms vormen patiënten na een bloedtransfusie afweerstoffen tegen andermans bloedcellen. Ook dit kan een reactie geven in de vorm van koorts. Deze reactie is met medicijnen te behandelen. Is dit bij u het geval, dan krijgt u een bloedgroepenkaartje met daarop de vermelding van dit gegeven. Dit kaartje moet u bij volgende bloedtransfusies altijd aan uw arts tonen.

Omdat de mogelijkheid bestaat dat deze afweerstoffen na verloop van tijd niet meer aantoonbaar zijn, worden de gegevens over deze antistoffen en ook van ernstige reacties opgeslagen in een landelijk datasysteem. Bij een volgende transfusie kan het transfusielaboratorium van het ziekenhuis waar u op dat moment wordt behandeld, het landelijk datasysteem raadplegen en zo goed mogelijk passend bloed voor u uitzoeken. Vraag uw arts om informatie als u niet graag hebt dat deze gegevens worden opgeslagen in dit landelijk systeem.

Kan ik bloedtransfusie weigeren?

U kunt een bloedtransfusie weigeren. Bedenkt u daarbij wel dat er over het algemeen weinig andere mogelijkheden zijn. Sommige operaties of behandelingen kunnen zelfs niet worden uitgevoerd zonder bloedtransfusie. Het weigeren van een bloedtransfusie betekent soms een groter risico voor uw gezondheid dan het ontvangen van een bloedtransfusie. Bespreek uw twijfels ten aanzien van de bloedtransfusie tijdig met de arts die u behandelt.

Bloedtransfusie met eigen bloed

Als uw gezondheid het toelaat, kunt u in aanmerking komen voor een 'autologe transfusie'. Een autologe bloedtransfusie is een transfusie met eigen bloed, dat eerder is afgenomen. Tijdens of kort na de operatie kan uw eigen bloed worden toegediend. Voor een autologe bloedtransfusie moet u in de maand voorafgaand aan de operatie enkele malen naar de Bloedbank om een halve liter bloed te laten afnemen. Wanneer u tijdens de operatie veel bloed verliest, is het niet uitgesloten dat u ook nog bloed van een donor moet worden toegediend. Om voor een autologe bloedtransfusie in aanmerking te kunnen komen, moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan.

Uw lichamelijke conditie moet goed zijn, uw bloedvaten moeten geschikt zijn voor herhaalde bloedafnames en de test op overdraagbare ziekten moet negatief zijn. Tenslotte is het een vereiste dat de datum van de operatie ruim van tevoren vaststaat. U kunt met uw behandelend specialist of anesthesioloog overleggen of deze methode voor u mogelijk is.

Tot slot

Als u bloed nodig heeft, dan is het er vanzelfsprekend. Help mee om dit vanzelfsprekend te houden. Spreek erover met mensen in uw omgeving. Iedereen tussen 18 en 70 jaar die gezond is kan bloeddonor zijn.

Hebt u nog vragen?

Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen of opmerkingen, stel deze aan uw behandelend arts, de anesthesioloog, of de klinisch chemicus van het BovenIJ ziekenhuis.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Stichting Sanquin Bloedvoorziening (de Bloedbank Regio Noordwest).
www.sanquin.nl

Afdelingen

Klinisch Chemisch Laboratorium (KCL)

Telefoonnummer	020 634 6346
Route	55

https://www.bovenij.nl/aandoening-behandeling/bloedtransfusie/bloedtransfusie
Deze download is gemaakt op 24-11-2026 om 20.16 uur.